Súd:	Okresný súd Košice okolie
Spisová značka:	18C/68/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7518201620
Dátum vydania rozhodnutia:	13. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Mária Benková
ECLI:	ECLI:SK:OSKE3:2019:7518201620.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou, v spore žalobcov: 1. P. X., nar. X.X.XXXX, bytom H. XX, S., 2. R. X., nar. X.X.XXXX, bytom H. XX, S., obaja práv. zast. Mgr. Peter Kupka, advokát so sídlom Hlavná 23, Trnava proti žalovaným: 1. P. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Ž. XXX, t.č. Ú. N. M. C. Y. B., A. X, K. - Š., 2. K. K., nar. X.X.XXXX, bytom Ž. XXX, zast. splnomocneným zástupcom P. K., nar. X.X.XXXX, bytom Ž. XXX v konaní o ochranu osobnosti, náhradu škody a nemajetkovej ujmy

r o z h o d o l :

I. Konanie v časti o zaplatenie 40. 000 € titulom nemajetkovej ujmy a 320 € titulom nemajetkovej ujmy z a s t a v u j e.

II. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 1. rade 19.790,-€ titulom náhrady nemajetkovej ujmy do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 2. rade 19.790,-€ titulom náhrady nemajetkovej ujmy do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom v 1. rade a v 2. rade 2.091,01 € titulom náhrady škody do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V. Žalobu v časti náhrady škody vo výške 79,67 € z a m i e t a.

VI. Žalobcom v 1. rade a v 2. rade p r i z n á v a náhradu trov konania voči žalovaným v 1. rade a v 2. rade, ktorí sú p o v i n n í nahradiť ich spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 %, ktorá bude vyčíslená súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou doručenou súdu 15.3.2018 domáhali od žalovaného v prvom rade zaplatenia žalobkyni v prvom rade sumy 20 000 € a žalobcovi v druhom rade 20 000 eur titulom nemajetkovej ujmy, od žalovaného v druhom rade zaplatenia žalobkyni v prvom rade 19 950 € a žalobcovi v druhom rade 19 950 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy a od žalovaných v prvom a druhom rade spoločne a nerozdielne zaplatenie žalobcom sumy 2170,68 € titulom náhrady škody. Žalobu odôvodnili tým, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 3T/93/2016 zo dňa 8.2.2017 boli žalovaní v prvom a druhom rade uznaní za vinných zo zločinu zabitia podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, keďže dňa 22.3.2016 čase okolo 21,30 hod. v obci Ž., okres K. - Y. fyzicky napadli syna žalobcov B. X., narodeného XX.X.XXXX, pričom mu spôsobili zranenia nezlučiteľné so životom, a to trieštivé zlomeniny nosových kostí, fisurálnu zlomeninu ľavej lícnej kosti, pomliaždenie mozgu, krvné výrony medzi mäkkými plenami a krvný výron pod tvrdou plenou mozgu a natrhnutie rozhrania mozgu od predĺženej miechy, pomliaždenie v

prednej brušnej steny, dvojnásobného pretrhnutie veľkej predsteny, viacnásobné povrchové natrhnutie zadnej plochy ľavého v laloka pečene, pre krvácanie a pomliaždenie hlavy a tela podžalúdkovej žľazy, pre krvácanie a pomliaždenie púzdra ľavej obličky a okružia tenkého čreva, zlomeniny rebier obojstranne, následkom ktorých syn žalobcov zomrel. Bezprostrednou príčinou smrti bolo zlyhanie centier v mozgovom kmeni regulujúcich srdcovocievnu a dýchaciu činnosť pri natrhnutí mostu mozgu od predĺženej miechy a k smrti došlo bezprostredne po utrpení tohto zranenia. Nebohý syn žalobcov B. X. mal so žalobcami ako svojimi rodičmi harmonické vzťahy, silné sociálne, morálne a citové putá. Medzi žalobcami a synom existovalo silné citové puto. Smrť syna zasiahla nečakane a tragicky zásadným spôsobom do života žalobcov a nenávratne odtrhla dovtedajšie silné citové väzby. Úmrtie syna žalobcov bolo pre nich mimoriadne traumatizujúce, hlboko zasahujúce do ich životov. Protiprávnym konaním žalovaných došlo k nenávratnej deštrukcii medziľudských väzieb tvoriacich základný rámec súkromného života žalobcov, a to tým došlo k intenzívnemu zásahu do osobnostných práv, a to práva na súkromie a rodinný život. Smútok z tak vážnej straty syna žalobcov je trvalý a úlohu syna nemôže nikto nahradiť. Smrť syna žalobcu je nenapraviteľný následok, ktorým došlo k nepredvídateľnému a definitívnemu prerušeniu rodinných a citových väzieb žalobcov s osobou, s ktorou si vzájomne pomáhali, podporovali sa, delili sa o radosti a starosti, mali spoločné plány do budúcnosti. Právo žalobcov na ochranu osobnosti bolo porušené protiprávnym zásahom, ktorého následky nie je možné úplne odstrániť len morálnu satisfakciou, pretože žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma na ich osobnostiach. S prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá je daná mierou intenzity zásahu a časom trvania nepriaznivého následku sa preto žalobcovia touto žalobou domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobcovia si teda žiadajú náhradu nemajetkovej ujmy z titulu neoprávneného zásahu do ich súkromného a rodinného života. Žalovaný druhom rade na základe predžalobnej výzvy žalobcov poukázal žalobcom v dve platby bez určenia účelu vo výške po 50 €, celkom 100 €. Žalobcovia obstarali pohreb synovi, pričom primerané náklady na pohreb predstavovali sumu celkovo 2170,68 €. Žalobcovia sa touto žalobou domáhajú okrem nemajetkovej ujmy v peniazoch aj úhrady primeraných nákladov spojených s pohrebom syna vo vyššie uvedenej výške. V priebehu konania žalobcovia upravili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy tak, že žalovaný v prvom rade a žalovaný druhom rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v prvom rade sumu 19 790 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy, a žalovaný v prvom rade a žalovaný druhom rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v druhom rade sumu 19 790 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy a žalovaný v prvom rade a žalovaný druhom rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 2170,68 € titulom náhrady škody. Žalobu v časti 320 € vzali späť z dôvodu, že počas konania žalovaný v druhom rade naďalej poukazoval finančné prostriedky žalobcom. Žalobcovia žalobu právne odôvodnením § 11, § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, § 415 § 420 ods. 1, § 449 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka. Na preukázanie svojho nároku žalobcovia predložili listinné dôkazy: rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č. k. 3T/93/2016 z 8.2.2017, uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7To/34/2017, rodný list B. X., potvrdenia o platbách, predžalobné výzvy žalovaným, faktúru z pohrebných služieb, kópie pokladničných dokladov, potvrdenie o cestovnom, podacie lístky, doručenky.

2. Žalovaní v prvom a druhom rade sa písomne k žalobe nevyjadrili. Na pojednávaní 1.4.2019 však obaja uviedli, že so žalobou súhlasia. V záverečnej reči splnomocnený zástupca žalovaného v druhom rade uviedol, že nesúhlasí s výškou uplatneného nároku.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov v prvom a druhom rade, žalovaných v prvom rade a druhom rade, svedkov navrhnutých žalobcami: Q.N. K., Q. T., V. Y., Q. Ď., oboznámením listinných dôkazov: rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č. k. 3T/93/2016 z 8.2.2017, uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7To/34/2017, rodný list B. X., potvrdenia o platbách, predžalobné výzvy žalovaným, faktúra z pohrebných služieb, kópie pokladničných dokladov, potvrdenie o cestovnom, podacie lístky, doručenky, oboznámením pripojeného spisu Okresného súdu Košice - okolie č. k. 3T/93/2016 a zistil nasledujúci skutkový a právny stav.

4. Žalobkyňa v prvom rade ako strana sporu pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že so synom mali veľmi dobrý vzťah, prekvapilo ju, čo sa stalo. Je strašné a úbohé, že syn zomrel takou krutou smrťou. Život sa jej veľmi zmenil. Odvtedy chodí na psychiatrické vyšetrenia, stále chodí na cintorín aj k susedom a plače. Predtým si so synom každý deň volali, sľuboval, že ich v starobe opatrí. Na dotaz súdu uviedla, že pohrebné náklady, ktoré si uplatnili platila z ich spoločných peňazí s manželom. Na pohrebnej hostine

mali 120 ľudí. Pohrebné si uplatnila na úrade v K., vyplatili jej ho v hotovosti, ale si už nepamätá kde to bolo, ani v akej sume.

5. Žalobca v druhom rade ako strana sporu pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že tomu nechcel veriť čo sa stalo, syn bol mŕtvy a oni sa to dopočuli až na druhý deň. Veľmi zle to prežíval, stále je v strese. Syn si postavil v Ž. dom, pomáhali mu a finančne ho podporovali. So synom mali dobré vzťahy, chodil synovi pomáhať na stavbu. Po tejto udalosti začal chodiť na kardiológiu do A. A.. Žalobca súhlasil s výpoveďou žalobkyne ohľadne pohrebných nákladov a príspevku na pohreb.

6. Žalovaný v prvom rade ako strana sporu pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že on so žalobou v plnom rozsahu súhlasí, uznáva ju, aj čo do nemajetkovej ujmy, aj ohľadne nákladov na pohreb. Je vo výkone trestu, kde je zaradený do práce a je ochotný to, čo sa mu z výplaty zvýši poukazovať žalobcom, nevie však, čo bude potom, keď vyjde z výkonu trestu, či bude mať nejaké peniaze.

7. Žalovaný v druhom rade ako strana sporu pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že je študentom a ešte nie je zamestnaný. Mal uzavreté študijné poistenie, ktoré mu je po dovŕšení 18. roku veku vyplácané počas štúdia po 10 € mesačne, a toto celé posiela žalobcom. Počas výkonu trestu mu bola doručená výzva na platenie, hneď zavolal otcovi, teda pestúnovi, ktorý poslal zaňho 2 x 50 €, pričom účel žiadnej zo zaplatených platieb neurčuje.

8. Svedkyňa Q. K. vo svedeckej výpovedi na pojednávaní uviedla, že je priateľkou žalobcov a žalobkyňa ku nej chodila, plakala, niekedy aj odpadla, musela jej zavolať sanitku. Jej syn bol dobrý chlapec. Pre rodičov je ťažko niečo také prežiť, keď takýmto spôsobom zomrie ich dieťa. Žalobkyňa potom ochorela, chodila po nemocniciach, dostala aj cukrovku.

9. Svedok Q. T. vo svedeckej výpovedi na pojednávaní uviedol, že žalobcovia sú jeho susedmi. Žalobkyňa chodila ku nim na návštevy, predtým bola taká veselá a teraz, keď sa to stalo, tak plače. So synom mali žalobcovia dobrý vzťah, aj B. bol dobrý človek. V živote žalobcov nastali veľké zmeny, žalobcovia boli predtým veselší, teraz to už nie je tak, ako bolo predtým.

10. Svedkyňa V. Y. vo svedeckej výpovedi na pojednávaní uviedla, že je sestrou žalobkyne. Keď sa stala tá udalosť, sestra to veľmi zle znášala, zobralo ju to veľmi na nervy, začala chodiť na psychiatriu. Žalobkyňa klesla psychicky až na samé dno, museli na ňu dávať pozor, aj po pohrebe ku nej chodila každý deň, volala ju na prechádzku, na malinovku, na kávu, asi rok to trvalo, stále k nej chodila. Žalobkyňa stále narieka, nevie to prežiť, lebo so synom mala veľmi dobrý vzťah. Žalobca v druhom rade to prežíval tiež veľmi hrozne, ale chlapi sú sinejšie povahy. Veľmi to prežíval, ale nedal to najavo, potláčal to v sebe, tú bolesť.

11. Svedok Q. Ď. vo svedeckej výpovedi na pojednávaní uviedol, že žalobkyňa je jeho sesternicou. So žalobcami sa stretáva celý život, žalobkyňa bola stále taká veselá žena, bola spoločenská. Potom, čo sa udiala táto udalosť nastala u nej veľká zmena, už to nie je ten človek ako predtým. B. so žalobkyňou sa mali radi a práve preto to žalobkyňa prežívala až príliš. Najhoršie to bolo v prvých mesiacoch, keď sa stretli napr. na ulici, stále ju bralo do plaču a veľmi sa zmenila oproti minulosti. Žalobca v druhom rade je iná povaha, on to v sebe dusí, bolo to na ňom vidno, že to prežíval tak isto, len to slovami nevyjadril.

12. Podľa predloženého rodného listu B. X. bol synom rodičov R. X. (žalobcu v druhom rade) a P. X. (žalobkyne v prvom rade).

13. Podľa rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č. k. 3T/93/2016 z 8. februára 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 11.5.2017, boli obžalovaní P. S. P. K. K. uznaní vinnými zo skutku, že dňa 22.3.2016 v čase okolo 21.30 hod. v obci Ž., okres K. - Y., fyzicky napadli B. X. tak, že na ceste oproti rodinnému domu č. XXX najprv P. S.C. udrel päsťou do oblasti tváre poškodeného B. X., následkom čoho poškodený spadol na cestu, následne ho obžalovaní P. S. P. V.. K. K. chytili za ruky a nohy a odtiahli do neďalekého parku, kde ho obžalovaní P. S. P. V.. K. K. bili a kopali do oblasti hlavy, rebier a brucha, ml. K. K. ho lakťom udrel do brucha a obžalovaný P. S., ktorý k nim dobehol poškodeného kopol do oblasti rebier, čím P. S. P. V.. K. K. spôsobili poškodenému B. X. zranenia, a to trieštivé zlomeniny nosových kostí, fisurálnu zlomeninu ľavej lícnej kosti pomliaždenie mozgu, krvné výrony medzi mäkkými plenami a krvný výron pod tvrdou plenou mozgu a natrhnutie rozhrania mostu mozgu od predĺženej miechy, pomliaždenie

prednej brušnej steny, dvojnásobné roztrhnutie veľkej predsteny, viacnásobné povrchové natrhnutie zadnej plochy ľavého laloka pečene, prekrvácanie a pomliaždenie hlavy a tela podžalúdkovej žľazy, prekrvácanie a pomliaždenie puzdra ľavej obličky a okružia tenkého čreva, zlomeniny rebier obojstranne, následkom ktorých zranení poškodený B. X. zomrel, pričom bezprostrednou príčinou smrti bolo zlyhanie centier v mozgovom kmeni regulujúcich srdcovo cievnu a dýchaciu činnosť pri natrhnutí mostu mozgu od predĺženej miechy a k smrti poškodeného došlo bezprostredne po utrpení tohto zranenia, teda spoločným konaním v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobili smrť, čím spáchali zločin zabitia podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku bola poškodená P. X. s uplatneným nárokom na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd uznesením č.k. 7To 34/2017 z 11.5.2017 odvolanie okresného prokurátora, obžalovaných, obhajcu obžalovaného ml. K. K. a zákonného zástupcu obžalovaného ml. K.R. K. zamietol.

15. Podľa znaleckého posudku č. 46/2016 vypracovaného V.. V. T., znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia pre odvetvie psychiatria, žalovaný v druhom rade K. K. v čase skutku netrpel žiadnou duševnou chorobou alebo poruchou v zmysle psychózy. Bola u neho zistená socializovaná porucha chovania v období adolescencie, disharmónia osobnostného vývoja s poruchami sociálnej adaptácie a rozumové schopnosti v pásme ľahkej duševnej zaostalosti, ktorá sa prejavuje vyhľadávaním nevhodnej spoločnosti, potulovaním sa a nerešpektovaním autorít. Jeho rozpoznávacie a ovládacie schopnosti aj napriek nižšiemu intelektu neboli v podstatnej miere zmenené. Prípadné požitie alkoholu jeho ovládaciu a rozpoznávaciu schopnosť zmenšilo nepodstatne. To, či sa vyvinie abnormne štruktúrovaná osobnosť, čiže trvale negatívna povahová odchýlka s nerešpektovaním sociálnych noriem ukáže až ďalší priebeh za spoluúčasti pozitívnych či negatívnych stimulov jeho okolia, ktoré budú proces formovania jeho ešte nezrelej osobnosti priaznivo či nepriaznivo ovplyvňovať. V čase skutku bol schopný rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania a svoje konanie ovládať. Nie je indikovaná žiadna forma protialkoholického, protitoxikomanického ani psychiatrického liečenia.

16. Podľa znaleckého posudku č. 22/2016 vypracovaného W.. Ľ. A., znalcom z odboru psychológia, žalovaný v druhom rade má úroveň rozumových schopností na hranici podpriemeru a ľahkej mentálnej retardácie. Základná schopnosť vnímať, chápať a riešiť bežné jednoduché problémy je funkčná. Je u neho potvrdený sklon nahrádzať nezapamätané vymysleným, a teda sklon ku fabuláciám a konfabuláciám, popis prežitých udalostí je skreslený s vysokou pravdepodobnosťou aj nepravdivý, pričom miera skreslenia závisí od toho, nakoľko v danej situácii vníma veľkosť svojho ohrozenia, a potom v snahe vyhnúť sa hrozbe skresľuje informácie podľa toho, ako poslúžia tomuto účelu. Temperamentová báza jeho vyvíjajúcej sa osobnosti je melancholická so sklonom k labilným emočným reakciám a vykazuje vysokú intenzitu celkovej neurolability. Pri zohľadnení jeho vývinovej etapy formovania jeho osobnosti a formovania aj emočného profilu možno zhodnotiť prognózu prevýchovy a vývoja k protispoločenskému správaniu z psychologického hľadiska za možnú.

17. Zo zápisnice o výsluchu svedka poškodeného P. X. zo 7.7.2016 pred KRPZ odbore kriminálnej polície v Košiciach, vyplynulo, že splnomocnenec za oboch poškodených (žalobcov) uplatnil nárok na nemajetkovú ujmu po 33.000,-€ a náhradu nákladov spojených s pohrebom vo výške 2170,68 €

18. Predžalobnou výzvou zo dňa 16.1.2018 žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu vyzvali žalovaného v prvom rade aj žalovaného v druhom rade na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a náhradu škody - nákladov na pohreb. Uvedené výzvy doručili žalovaným do ústavov na výkonu trestu. Na základe uvedenej výzvy žalovaný v druhom rade poukázal žalobcom dňa 2. 3. 2018 sumu 50 € a dňa 2. 2. 2018 sumu 50 €.

19. Podľa predloženej faktúry, potvrdenia o cestovnom a pokladničných dokladov žalobcovia vynaložili súvislosti s pohrebom syna sumu 1207,73 € na pohrebné služby, na pohrebnú hostinu sumu 879,05 € a na ošatenie 83,90 €.

20. Podľa potvrdení (detailov) o platbách v priebehu konania žalovaný v druhom rade naďalej poukazoval na účet právneho zástupcu žalobcov finančné prostriedky, a to v apríli, máji, júni 2018 po 50 € mesačne,

v júli, auguste, septembri, októbri, novembri a decembri po 20 € mesačne, v januári, februári, marci, apríli a máji 2019 po 10 € mesačne. Spolu 320 €.

21. Podľa Čl. 15 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením.

22. Podľa Čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

23. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

24. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.
(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

25. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

26. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

27. Podľa § 422 ods. 1 Občianskeho zákonníka, maloletý alebo ten, kto je postihnutý duševnou poruchou, zodpovedá za škodu ním spôsobenú, ak je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky; spoločne a nerozdielne s ním zodpovedá, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Ak ten, kto spôsobí škodu, pre maloletosť alebo pre duševnú poruchu nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá za škodu ten, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad.

28. Podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

29. Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

30. Podľa § 449 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri usmrtení sa uhradzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení.

31. Podľa § 2 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, primerané náklady spojené s pohrebom (k § 449 ods. 2) sa určia podľa pracovnoprávnych predpisov upravujúcich zodpovednosť za škodu pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania. Náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej dosky a na úpravu hrobu sa uhrádzajú do výšky 663,88 eura.

32. Podľa § 101 ods. 2, 3 zák. č. 461/2003 o sociálnom poistení, za náklady spojené s pohrebom sa podľa tohto zákona považujú najmä
a) náklady účtované pohrebnou službou, ktorá poskytla služby spojené so zabezpečením pohrebu,
b) náklady na spopolnenie, ak nie sú súčasťou nákladov účtovaných pohrebnou službou,
c) cintorínske poplatky,
d) náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule,
e) náklady na úpravu hrobu.

(3) Suma náhrady nákladov uvedených v odseku 2 je najviac 2 324,40 eura. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

33. Podľa § 1 a § 4 ods. 1 zákona č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov, príspevok na pohreb je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva na úhradu výdavkov spojených so zabezpečením pohrebu zomretého. Výška príspevku je 2 400 Sk (79,67 €).

34. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

35. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

36. Ustanovenia § 11 a nasl. OZ poskytujú právny základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej osobe usmrtením jeho blízkeho. V prípade ak rodinné väzby tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intenzitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, môže dôjsť deštrukciou vzťahov k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia a rodinného života za podmienky, že konanie pôvodcu zásahu je protiprávne, je objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je žaloba, ktorou sa fyzická osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadosťučinenia, ktoré môže mať aj podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Aktívna vecná legitimácia je daná tomu subjektu, ktorému svedčí existencia kvalifikovaného vzťahu s nebohým. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobcovia sú aktívne legitimovanými na podanie tejto žaloby, pretože došlo k zásahu do ich práva na ochranu súkromného a rodinného života, a to usmrtením ich blízkeho príbuzného - ich syna.

37. Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených ustanovením § 11 OZ, neoprávnenosť (protiprávny) charakter tohto zásahu a existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmou. Nenaplnenie ktoréhokoľvek z týchto predpokladov potom vylučuje možnosť vzniku sankcií podľa ust. § 13 OZ. V prejednávanom prípade boli splnené uvedené zákonné predpoklady, t. j. zásah zo strany žalovaných, ktorým bola spôsobená smrť syna žalobcov, protiprávnosť tohto zásahu - žalovaní boli za svoje konanie odsúdení v trestnom konaní, v ktorom aj bol ustálený príčinný vzťah medzi konaním žalovaných a následkom - smrťou syna žalobcov. Týmto je daná pasívna vecná legitimácia žalovaných.

38. Určenie výšky náhrady je zo zákona na voľnej úvahe súdu, ktorá však musí byť odôvodnená a musí mať základ v zistenom skutkovom stave, ohľadom zákonom predvídaných kritérií, to znamená, ohľadom závažnosti vzniknutej ujmy a s ohľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Nevyhnutné je zohľadniť aj samotný účel náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá v rámci primeraného zadosťučinenia konania o ochrane osobnosti sleduje, predovšetkým funkciu satisfakčnú, pretože rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je možné exaktne kvantifikovať a vyčísliť. Nemajetková ujma, ktorá vznikla porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom slova zmysle ani nedá odškodniť. Je možné za ňu len poskytnúť zadosťučinenie (satisfakciu). Pri určovaní výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy súd vychádzal zo zistení, že v prejednávanom prípade ide o nezvratný stav a nenapraviteľnú ujmu, akou je strata syna, ktorý zomrel násilnou smrťou, súd tiež prihliadol na harmonický rodičovský vzťah medzi nebohým a žalobcami, veľkú psychickú traumu žalobcov z neočakávaného a tragického úmrtia, prejavujúcu sa smútkom, depresiou žalobcov. Súd považoval stratu syna pre žalobcov ako rodičov za stratu veľkej intenzity, preto sa stotožnil s upraveným návrhom žalobcov ohľadom výšky nemajetkovej ujmy po 19.790,- € pre každého zo žalobcov.

39. Pôvodný rozsah žalobného návrhu žalobcovia upravili tak, že v rozsahu nemajetkovej ujmy 40.000,- € vzali žalobu späť a tiež v rozsahu úhrad vykonaných žalovaným v druhom rade počas konania, t.j. v sume 320,-€, preto so súhlasom žalovaných súd v tejto časti konanie zastavil.

40. Ustanovenie § 438 odsek 1 Občianskeho zákonníka hovorí o škode, ktorú spôsobilo viacej osôb. Za škodu podľa tohto ustanovenia zodpovedajú aj spolupáchatelia trestného činu, teda osoby, ktoré škodu

spôsobili spoločným konaním. V tomto prípade bola škoda spôsobená dvoma škodcami- žalovanými, ich spoločným konaním, zodpovedajú za ňu teda spoločne a nerozdielne. Ide o pasívnu solidaritu, čo znamená to, že každý škodca zodpovedá za druhého škodcu a poškodený si môže požadovať náhradu škody od ktorejkoľvek zo zodpovedných osôb alebo od oboch z nich. Plnením jedného zo škodcov zaniká povinnosť druhého škodcu v tomto rozsahu plniť poškodenému. Na základe uvedeného zaviazal súd žalovaných spoločne a nerozdielne nahradiť nemajetkovú ujmu každému zo žalobcov a prihliadol aj na plnenia vykonané žalovaným v druhom rade, ktorý sám účel platieb nestanovil, preto je na veriteľovi teda žalobcoch, aby započítali platby na niektorú z pohľadávok, ktorú voči žalovaným majú. Títo započítali platby od žalovaného v druhom rade na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená.

41. V ustanovení § 449 ods. 2 Občianskeho zákonníka je upravený osobitný druh peňažnej náhrady škody na základe takzvaného nákladového hľadiska. Ide o osobitný druh náhrady škody, ktorý súvisí s úmrtím poškodeného. Podľa tohto ustanovenia sa hradia primerané náklady spojené s pohrebom, ak neboli uhradené pohrebným, poskytnutým podľa zákona o sociálnom poistení. Súd je viazaný limitmi ustanovenými v právnych predpisoch vydaných na vykonanie Občianskeho zákonníka ohľadom primeranosti náhrady nákladov spojených s pohrebom. Náklady pohrebu je škodca povinný uhradiť tomu kto ich vynaložil, za predpokladu, že tieto náklady neboli sčasti alebo celkom kryté pohrebným. Pohrebné je osobitná peňažná dávka upravená v zákone o príspevku na pohreb ako štátna sociálna dávka. V konaní mal súd za preukázané, že žalobcovia zo spoločných finančných prostriedkov uhradili náklady spojené s pohrebom ich syna vo výške 2170,68 €. Zároveň však vo výpovedi uviedli, že im bolo vyplatené aj pohrebné, ktorého výšku si nepamätali, avšak súd zo zákona č. 238/1998 Z.z. zistil, že výška pohrebného je v sume 79,67 €, a preto v tejto časti nárok žalobcov zamietol a vo zvyšku vynaložených nákladov v rozsahu 2091,01 €, ktorých výške je zároveň primeranou a neprevyšuje zákonné limity, zaviazal na úhradu oboch žalovaných spoločne a nerozdielne v súlade s § 438 ods. 1 OZ, keďže aj túto škodu spôsobili žalovaní spoločným konaním.

42. V súlade s § 422 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd skúmal aj zodpovednosť žalovaného v druhom rade za spôsobenú škodu a nemajetkovú ujmu, nakoľko tento v čase spáchania trestného činu, pri ktorom došlo k úmrtiu syna žalobcov mal iba 15 rokov. Maloletí však zodpovedajú za nimi spôsobenú škodu za predpokladu, že podľa stavu svojich psychických duševných schopností v dobe spôsobenia škody boli schopní posúdiť predvídať alebo rozpoznať následky svojho konania a súčasne svoje konanie ovládnuť. Pri konajúcom subjekte je vždy potrebné skúmať intelektuálnu stránku to jest rozumovú schopnosť zahrňujúcu schopnosť rozpoznať protiprávnosť úkonu a zhodnotiť jeho následky a súčasne vôľovú stránku, schopnosť jeho vôle rozhodovať sa pre konanie alebo od neho upustiť. Oba tieto predpoklady musia byť splnené súčasne. Maloletí zodpovedajú za škodu sami, ak v momente spôsobenia škody boli schopní ovládnuť svoje konanie posúdiť jeho následky. Súd vychádzal z oboznámených znaleckých posudkov z oblasti psychiatrie a psychológie ohľadom žalovaného v druhom rade, kde je jasne konštatované, že žalovaný K. K. bol schopný v čase spáchania skutku rozpoznať jeho nebezpečnosť a protiprávnosť, jeho vôľové schopnosti neboli obmedzené. Život a zdravie človeka je najvyššou hodnotou, každý človek už od útleho veku je usmerňovaný, aby rozpoznával konania, ktoré by mu fyzicky ublížili, a vyvaroval sa takýchto konaní. Žalovanému v druhom rade počas útoku na syna žalobcov s poukazom na spôsob a intenzitu útoku, smerovanie útoku na životne dôležité orgány - hlavu a krk poškodeného muselo byť jasné, že takýto útok môže spôsobiť veľmi vážne poškodenie zdravia človeka a viesť až k jeho smrti. Z uvedeného dôvodu mal súd za to, že žalovaný v druhom rade napriek svojej svojmu veku a intelektovým schopnostiam si bol plne vedomý svojho konania a jeho prípadných následkov, preto je sám zodpovedný v plnom rozsahu za toto konanie a nie je dôvod skúmať okolnosti týkajúce sa dohliadajúcej osoby.

43. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. Podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

46. Zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. Bez ohľadu na čiastočné späťvzatie žaloby súd vychádzal z tohto, že v tomto prípade nejde o procesne neúspešných žalobcov. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobcov bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. V prípade, že by žalobcovia neupravili žalobný návrh súd by pri rozhodovaní použil vlastnú úvahu a priznal by nárok na nemajetkovú ujmu v takom rozsahu ako je uvedené vo výroku rozsudku. Žalobcov v predmetnej veci bolo, preto nevyhnutné považovať za plne procesne úspešných voči žalovaným. Na základe uvedeného, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd priznal žalobcom právo na plnú náhradu trov konania, iba z prisúdenej sumy, a to voči žalovaným. O výške trov bude rozhodovať vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, vakom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.